

DZIENNIK LWÓWY

Kraków
J.T. Biblioteka Uniwersytecka

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu... „ 4.50
na prowincji... „ 4.50
za granicą... „ 6.50
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

na prowincjonalnych dworcach
24 gr.

Redakcja i Administracja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

REDAKTOR NACZ.: JAN SZCZYREK

Zapowiedź wyborów w miastach małopolskich.

Rząd przygotowuje dekret o ordynacji wyborczej dla miast.

Widoki pożyczki amerykańskiej.

Konferencja min. Czechowicza z posł. Stetsonem.

Sprawa pożyczki amerykańskiej dla Polski.

WARSZAWA 15 10. (tel. wł.). Jak się dowiadujemy przedmiotem wczorajszej konferencji ministra skarbu Czechowicza z posłem amerykańskim w Warszawie Stetsonem była sprawa uzyskania dla Polski znaczniejszej pożyczki. Konferencja trwała długo i zafatwienie omawianej kwestji przedstawia się pomyślnie.

Marsz. Piłsudski wygłosi mowę przed Sejmem.

WARSZAWA, 15. października. (A. W.). „Express Poranny“ donosi, że w kołach dobrze poinformowanych rozeszła się wczoraj późnym wieczorem wiadomość, iż Marsz. Piłsudski na najbliższym posiedzeniu Sejmu wygłosi wielką mowę polityczną.

Według przepisów Konstytucji Rząd winien wnieść do Sejmu projekt budżetu na r. 1927 przed dniem 1. listopada. Według pogłosek budżet wpłynie do Sejmu dn. 30. października, a Sejm zwołany będzie na dzień 2. listopada i na tym posiedzeniu zabrać ma głos Marsz. Piłsudski.

Rozpisanie wyborów do Rad miejskich w Małopolsce

wkrótce nastąpi.

WARSZAWA 15 10. (tel. wł.). Ze sfer zbliżonych do ministrestwa spraw wewnętrznych, dowiaduje się nasz korespondent, że sprawa poruszona przez tow. Czapińskiego i tow. Pragiera, którzy imieniem PPS, domagali się od ministerstwa spraw wewn. przeprowadzenia wyborów do gmin miejskich w Małopolsce na zasadach obowiązujących w b. Kongresówce, zostanie pomyślnie załatwiona.

W niedługim czasie mają być rozpisane wybory do Rad miejskich wszystkich miast w Małopolsce z wyłączeniem Krakowa.

Wielkie manewry floty niemieckiej.

MOSKWA, 15 paźaz. (AW.). Pisma donoszą o mających się odbyć w najbliższym czasie na morzu Bałtyckim wielkich manewrach floty niemieckiej na wodach niemieckich, duńskich i szwedzkich. W manewrach tych weźmie udział około 30 jednostek bojowych większego typu, przeważnie ciężkich krążowników i wiele statków pomocniczych. Zdaniem prasy manewry te pozostają

w ścisłym związku z zapowiedzianą wizytą floty francuskiej, oraz rzekomymi zbrojeniami Polski na morzu Bałtyckim. Toteż w obawie przed rosnącymi w potęgę konkurentami Niemcy powiększają swoją flotę bałtycką przez budowę nowych okrętów, nie chcąc się najwidoczniej wyrzekać dominującego stanowiska na Bałtyku.

Krwawy dramat małżeński.

WARSZAWA, 15 października. (A. W.). Dziś rano rozegrał się tu krwawy dramat małżeński w mieszkaniu małżonków Blońskiego przy ul. Prądzyńskiego. Z niewiadomych bliżej przyczyn 29-letni robotnik Tomasz Bloński ciał nożem w szyję swą 27-let-

nią żonę Zofję w obecności swej siostrzenicy 6-letniej Irenki. Następnie Bloński wystrzelił z rewolweru pestrzelil ciężko swą żonę i siebie. Oboje w stanie b. poważnym przewieziono do szpitala.

MIN. SKŁADKOWSKI WYJEŻDŻA NA INSPEKCJĘ WOJEWÓDZTW I STAROSTW.

WARSZAWA, 15. paźdz. (A. W.) Min. spraw wewn. gen. Sławój, Składkowski zdecydował się odbyć inspekcję województw, starostw i urzędów w najdalszych zakątkach państwa, przy pomocy aeroplanu, przy użyciu którego będzie mógł w tempie niezwykle szybkim wizzytować podwładne mu urzędy.

ZMIANY NA STANOWISKACH DYREKTORÓW DEP. W MINISTERSTWIE SPR. WEWN.

WARSZAWA, 15. paźdz. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy, kwestja zwolnienia dyrektora departamentu administracyjnego ministerstwa spraw wewn. p. Kozłowskiego i dyrektora dep. samorządowego, stała się obecnie aktualną. Stanowisko po p. Kozłowskim objąć ma dotychczasowy dyrektor departamentu politycznego.

30 MILJONÓW DOLARÓW NA ZWALCZANIE ALKOHOLIZMU.

WASZYNGTON, 15. października. Jak donoszą pisma, rząd przewiduje wstawienie do budżetu na r. 1927 kwotę 30 milionów dolarów na zwalczanie alkoholizmu. Odbryznia ta suma ma umożliwić wszelkimi sposobami skuteczne przeprowadzenie ustawy prohibicyjnej w Stanach Zjednoczonych.

SPADEK BEZROBOCIA.

WARSZAWA, 15. października (A. W.) W ubiegłym tygodniu nastąpił dalszy spadek ogólnej liczby bezrobotnych, o 4.700 osób, w d. 10. b. m. na całym terenie państwa bez pracy było 206 tys. osób.

Wyłącznie w „APOLLO“

ZŁODZIEJ z BAGDADU

Początek o godz. 2 1/2.

Dziś i jutro 17 b. m. po raz ostatni

Dla dzieci i młodzieży dozwolone.

Handlarze ludzkiej czci.

Bezczeka kampanja, zapoczątkowana przeciwko ministrowi skarbu Czechowiczowi, dowodzi, że w Polsce honor i sumienie są bagażem zbędnym w akcji politycznej. Rząd Piłsudskiego, nieźbyt fortunny w swoim składzie, ma wjeju przeciwników. Jest przeto zrozumiałe, że poźknięcia się tego rządu muszą wywoływać głosy krytyki, a nieudolność w wykonywaniu zamierzonego programu sprzeciw i zwąszczanie. Krytyka i zwąszczanie muszą być jednak utrzymane na poziomie rzeczowości i słuszności. Każdego bowiem obywatela musi przejść obrzydzenie na widok utożsamienia kampanji politycznej z pospolitym bandytyzmem i kradzieżą czci ludzkiej.

Dlatego też od walki przeciwko rządowi, prowadzonej przez naszą zwyrodniałą endecję, należy się odgraniczyć, a złą wolę i cynizm w metodach piętnować trzeba bezjakośnie.

Ludzie, którzy nie opłakali jeszcze razów, wyliczonych b. ministrowi skarbu p. Zdziechowskiemu przez niepoczytalne indywidua, bezwzględnie rozpocząj kuć kapitał polityczny z uderzeń, które padały na — głowę „ich“ człowieka.

Napad na p. Zdziechowskiego został nieomal jednogłośnie w opinji naszej potępiony. Sprawców niestety dotychczas nie znaleziono. Nie mają jednak prawa oburzać się na opieszalność śledztwa ci, którzy publicznie i bezwstydnje, w pismach wychodzących jawnie popełniają oszczerstwa kosztem ludzi nie należących do ich obozu i całych stronnictw.

W bandytyzmie dziennikarskim i wiecowym kierowników Chjenu są rozliczne stopniowania.

Zaczyna się na fałszowaniu listów i dokumentów, kończy się na obronie kryminalnych zbrodni.

Przeciwko ministrowi Czechowiczowi zmobilizowano cały aparat kłamstw, oszczerstw i intryg, którymi trzymano na uwięzi zdezerorientowaną jeszcze do niedawna opinję publiczną. Nie cofnięto się przed sabotażem. Zmuszano urzędników skarbowych do maso-

wych dymisji, w imieniu tych urzędników ogłaszano nigdy przez nich nie wnoszone prośby o dymisję. — Stwierdził to ostatnio wysoki urzędnik Ministerstwa Skarbu dr. Leon Barański w piśmie rozestanym do redakcji warszawskich pism lewicowych.

Nienawiść endeków do p. Czechowicza wywodzi się stąd, że w swoim programie gospodarczym miał odwagę stwierdzić, że klasy posiadające żyły dotychczas przeważnie na koszt państwa i że okres tolerancji dla rekinów przemysłu i obszarńictwa musi się sko-

czyć. Odmówiono mu za to czci i honoru. Zarzucono mu w pismach endeckich dyktantyzm, pomimo tego, że bardziej powołany do wydawania fachowej opinji Centralny zarząd Stow. urzędników skarbowych stwierdził publicznie, że p. minister Czechowicz w czasie swego urzędowania dał się poznać w dziedzinie skarbowości jako wybitny fachowiec.

Po tem rozpasaniu się bandytyzmu endeckiego musi przyjść samoobrona społeczeństwa. Nie wolno nam pa'rzec z obojętnością dostojników państwowych na zatepanie każdej działalności w fali plugastwa i insynuacji.

W Warszawie zdarzył się tragiczny wypadek zabójstwa jednego z działaczy robotniczych przez zwyčajnego bandytę. Prasa endecka z miejsca zrobiła z bandyty ideowca, a z ofiary bandytę. Ohydne kłamnie puszcza w świat od kilku dni dla załatwiania swoich prcachunków partyjnych.

Zbiry nie cofają się przed niczem. Opinia publiczna musi być zaalarmowana i zmobilizowana przeciwko zatrwanianiu życia publicznego.

Brednie litewskie na temat ataku ze strony Polski.

„Kelias“ z dn. 1. b. m. w artykule pod tytułem „Nowe niebezpieczeństwo“ pisze:

„Ostatnimi czasy wiele się mówi w prasie litewskiej o możliwości wojny z Polską. Możliwość tę potwierdzają gazety amerykańskie. „New York World“ pisze, iż marzeniem marsz. Piłsudskiego jest przyłączyć do Polski Litwę i Ukrainę; kawalerja polska w ciągu kilku dni dojdzie do Kowna i wywrze presję na dyplomację litewską w celu podpisania projektu Hymansa. Odgłosy te są tembardziej niepokojące, iż obecne czynniki rządowe Litwy wykazują pewną sympatię dla „federacji“. Społeczeństwo powinno czuć się na niepodległością państwa i przeciwstawiać się wszelkim zakusom w tej sprawie. —

Na innym miejscu to samo pismo pisze: Ponieważ do Kowna przychodzą wciąż nowe wieści o przygotowaniach Polski do wojny, rząd litewski polecił przedstawicielom wy-

stosować do swych państw memorandum, w którym wykazane być muszą fakty, że Polska zagraża pokojowi na Wschodzie Europy. — (W. I. P.).

„Kelias“ z dn. 8. b. m. pisze: Zawarcie traktatu dowiodło całej Europie, że Rosja i Litwa trzymają się polityki ugodowej. Litwa nie obawia się obecnie tak wytykalnego przez prasę polską osamotnienia. W sprawie wileńskiej traktat zajmuje stanowisko odrębne i nie liczy się z orzeczeniami Rady Ambasadorów.

To samo pismo na innym miejscu pisze: Moskwa dała do zrozumienia, że winien jest wszystkim minister spraw zagranicznych Polski, który nie umiał układać się z Rosją. Obecnie Sowiety wówczas tylko zgodzą się na dalsze układy, o ile Polska zobowiąże się nie poruszać spraw Kłajpedy, Wilna i Gdańska. — (W. I. P.).

ALBERT de POURVILLE.

OKUP.

Lienshai — to chińskie miasto u stóp Stu Tysięcy Gór, miasto stare i goszczące w swych murach prefekta i mandaryna siódmej klasy, wielkiego mędrca Hoanhaca.

Mandaryn otrzymał właśnie pismo, a treść tego pisma zaszepiła czoło jego i porwała je poprzecznymi bruzdami.

Pismo brzmiało niestety aż nadto wyraźnie:

— Twoje zakusy i łupiestwo zubożyły prowincję i przyczyniły straty wielu członkom „Sprawy“! Ty zaś wzbogaciłeś się w bezczelny sposób. Nasze kasy opustoszały. Dlatego trzeciego dnia następnego miesiąca sam, czy też w otoczeniu twej świty, przybędziesz przed posąg wielkiego Tuvhoa Oswobodziciela, który znajduje się na piątej wiorście wielkiej drogi do Nanningu. Przyniesiesz ze sobą 40.000 piastrow złotych i złożysz je u stóp świętego.

Gdybyś zaś nie złożył w oznaczonym dniu oznaczonej sumy, zostaniesz ukarany w tem, co masz najdroższego.

— Zamiast dać 40.000 piastrow — myślał — wolę zwerbować 40 tysięcy żołnierzy, by ich pilnowali.

I uśmiechając się z zadowolenia Huoanhac wszedł do domu swego i, poglaskawszy po drodze swego ulubieńca, pierworodnego syna swego, Taydęnga, udał się do świątyni domowej.

Pierwszego zaraz tygodnia mandaryn rozesłał pięciuś policjantów. Gdy nic nie znaleźli, Huoanhac zebrał drugiego tygodnia

5 tysięcy, a trzeciego tygodnia postanowił poddać się wyrokowi i dać pieniądze!

— Tylko — myślał — 40.000 piastrow to trochę za dużo. Dam 10.000, które z łatwością odbiorę sobie u mych poddanych.

I udał się z liczną świtą i z kasetką, nieszczącą złoto, drogą, wiodącą do Nanningu. Zabrał także swego syna, gdyż obawiał się pozostawić go w domu.

Poprzedzany ogromną cizbą zbrojnych i mając doskonale zabezpieczone tyły, złożył u stóp posagu Tuvhoa Oswobodziciela swoje 10.000 piastrow.

Dokoła posagu nie było żywej duszy, całe pole, droga i zarośla były zupełnie puste.

Wstąpił w mury miasta i odetchnął. A potem, ujawszy za rękę syna swego zaczął wstępować na schody domu. W tej samej chwili żebrak jakiś podał mu list. Huoanhac wyciągnął rękę i rozwinął zapieczoną kopertę. Ale, widząc gesto zapisaną stronę, zniechęcił się i rzekł do żebraka:

— Odejdź, nie mam czasu.

Poczem odwrócił się, by znów ując za rękę syna swego i zadrzał od stóp do głów. Syna już nie było.

Zniknął.

Cała milicja, cała policja i wojsko zostało postawione na nogi. Ale napróżno!

Pięć dni już minęło i pięć nocy od chwili porwania i naród zaczął się zastanawiać i dziwić, że potężny mandaryn nie może nic uczynić, by pomścić obelgę i krzywdę swą. Wtedy Huoanhac zdecydował się.

Przy końcu szóstej nocy wziął ze sobą brańujące 30.000 piastrow i udał się sam na piątą wiorstę drogi, wiodącej do Nanningu.

Tam, przed posągiem bóstwa złożył swoją ofiarę i nie odwracając głowy, wyrócił do domu swego.

Gdy wchodził na stopnie, prowadzące do domu usłyszał jakiś ruch i słumione szepty w przedpokoju. Tuż obok drzwi stała skrzynia, która musiała być dopiero przed chwilą przyniesiona i to tak niepostrzeżenie, że nikt tego nie zauważył.

Na wieku skrzyni, przybita szpilką widniała kartka papieru.

Acres, narysowany wprawną ręką głosił: — Dla nieposłusznego zdrajcy mandaryna Huoanhaca!

Spełniłeś naszą prośbę i nasz rozkaz. Ale za późno. My spełniamy również swą obietnicę i również zapóźno!

Huoanhac, drżąc na całym ciele, otworzył kopnięciem nogi skrzynię i błędny z trzęsącymi się ustami pochylił się nad nią.

Ze skrzyni bił odurzający zapach traw wonnych i korzeni, jak z kuchni bogatego domu, gdzie ma się odbyć uczta.

Gdy wierzchnia warstwa traw została usunięta ujrzano młodego Taydęnga, leżącego na grzbiecie. Nieruchomy, świeży i ogolony, zdawał się spać. Ale gdy ojciec pochylił się i ujrzał jego rękę, wydał dziki krzyk i puścił ją natychmiast.

Ręką była rozpalona a skóra trzeszczała i pękała!

Na swem łóżu z wonnych traw i korzeni młody Taydęng leżał upieczony, gorący, oblany sosem i w zupełności przygotowany do podania na stół.

W oczach, nozorzach, ustach i uszach pełno było imbiru, gwoździaków i innych wonności a na piersi ułożone były paleczki, noże i widełce.

Kino LEW | Dziś wielka premiera! | Kino LEW

Najnowsze polskie arcydzieło wytwórni „SFINKS“ w Warszawie p. t.:

O czym się nie myśli

Dramat obyczajowy w 10-ciu aktach z prologiem, wydarzenia niedawnej przeszłości.

Scenarjusz: Dr. J. H. Skotnicki.

Reżyser: Edward Puchalski.

Rzecz dzieje się w Warszawie i w Rosji Sowieckiej, na Kresach i t. d.

W rolach głównych: Największy tragik polski **Józef Węgrzyn**
 Uroczą Krakowianką **Marysia Modzelewska**
 Najwybitniejszy polski amant filmowy **Juljan Sym**

Wład. Grabowski, Mira Zimińska, Stef. Szware, Paweł Owertło, L. Fritsche, R. Gierasiński.

Laskawy współudział wzięli: Red. Dr. T. Boy-Zeleński, Dyr. Emil Młynarski, Marja Mokrzycka, Dyr. Bronisław Szulc, Bronisław Młynarski, ppłk. Z. Bobrowski, Kom. P. P. Zdanowicz S. — W scenach batalistycznych, 36 pp. Oddział Sztab. MSW., Wojska Obozu Ćwicz. w Rembertowie.

SPECJALNA ILUSTRACJA MUZYCZNA.

Początek w sobotę i w niedzielę o godzinie 3-ciej, w dniach powszednich o godzinie 4-tej.

Wyłączna eksploatacja na Małopolskę i G. Śląsk: Małop. Tow. Kin. „KOŁOS“ Kraków, Mikołajska 32.

Rząd nie zwalcza drożyzny.

Z miarodajnych miejsc oświadczano kilkakrotnie, że rząd będzie drożyznę zwalczał wszelkimi możliwymi sposobami. Walkę z drożyzną deklarował publicznie minister handlu i przemysłu Kwiatkowski, obecny minister skarbu Czechowicz i wicepremier Bartel. Pomimo tych zapowiedzi drożyzna swobodnie rozwija się dalej a do wiadomości publicznej nie dochodzą żadne wieści o jakichś środkach przymusowych zapowiedzianych i stosowanych przez rząd.

Wprost przeciwnie. Rząd przymuszonym okiem patrzy na orgie przemysłowców naftowych, którzy w ten sposób gospodarują tym produktem, że można go w kraju nabyć taniej po odbyciu przezeń drogi eksportu i importu, niż przez kupowanie wprost u producenta.

Tasamo zjawisko widzimy zresztą w branży cukrowej i zbożowej.

W „Robotniku“ zwraca inż. Wł. Szaynok na tę dziwną gospodarkę uwagę, której wprost patronują nasi ministrowie zwalczający drożyznę w... słowach.

Ministrowie nasi — czytamy — mówią bez końca o znizeniu cen, ale nie w tym kierunku nie robią, gdyż boją się kartelów. Niedawno min. Kwiatkowski mówił, że rząd prowadzi wielostronną walkę z drożyzną z całą energią, choć nieraz walka ta w formach zewnętrznych nie przejawia się. W razie zbytowego wygórowania cen, rząd ma zamiar zorganizować import z zagranicy.

Prawdą jest, że rząd czyni wszelkie utrudnienia importowi polskich (!) produktów, wywiezionych zagranicę po cenach niskich. Nasze urzędy celne zauważyły znaczny import polskiej parafiny, na którą kartel ustanowił w kraju wyższą cenę niż za granicą. Naszemu Minist. Spraw Wojsk. zaproponowano import polskich produktów naftowych (!) z Czechosłowacji i Wiednia

po cenach niższych niż ustanowione przez kartel.

Jak kartel naftowy przyczynia się do obniżenia cen, widać z zestawienia cen benzyny w aparatach ulicznych. Ceny te w ostatnich dniach są następujące:

	Cena za litr z podatkiem	Cena za litr bez podatku i kosztów przewozu koleją
Lwów	60 groszy	45 groszy
Kraków Zakopane	90 „	75 „
Warszawa	75 „	56 „
Poznań	80 „	59 „
Gdynia	80 „	57 „
Gdańsk	54 „	44 „

W powyższym zestawieniu uderza wiel-

ka różnica cen w różnych miastach, którą wyjaśnia fakt, że kartel naftowy opanował całą Polskę z wyjątkiem Lwowa, gdzie cenę benzyny dyktuje firma pozakartelowa na poziomie cen gdańskich.

Min. Kwiatkowski oświadczył publicznie, że zatrzymał podwyżkę cen produktów naftowych, chociaż w rzeczywistości przez państwowe zakłady naftowe pismem z dnia 12. maja 1926. L. 13314, usiłowano bezskutecznie zmusić pozakartelową firmę do podwyższenia cen za benzynę i postępowania tego dotąd nie zmieniono.

Min. Kwiatkowski nie tai się z tem, że uważa kartele za potrzebne i pożyteczne, to też nigdy kartele w Polsce nie występowały tak bezwzględnie jak obecnie“.

Na gruncie rzeczywistości.

Obrona p. Strońskiego i wypominanie.

P. Stroński odparowując zarzuty „Kurjera Poznańskiego“ odnoszące się do nowego kursu stronnictwa chrześc.-narod. uprawiającego „politykę oportunistyczną“ — broni się w „Warszawie“:

„Stronnictwo Chrz.-Nar. staje w swej polityce obecnej na gruncie rzeczywistości, dlatego, że wszelki inny nie jest nic wart.

„Rzeczywistość mówi mu, że nie kwidąc możliwości zastąpienia Rządu obecnego innym, zarówno dlatego, że usadowił się on pod osłoną sił, które nie znajdują obecnie skutecznej przeciwwagi, jak przede wszystkim dlatego, że celowa dla Państwa jest tylko zamiana, twórcza czyli oparcie trwałe nowego Rządu na siłach świadomych i żwawych, a na to po niepowodzeniach wszelkich prób ostatniego czterolecia potrzeba jeszcze dużo pracy. W tym stanie rzeczy codzienne rozpedzanie się ku zwalaniu obecnego Rządu jest zupełnie niecelowe i taka działal-

ność całej prawicy musiałaby pchać Rząd ku oparciu o lewicę nawet w większej mierze niżby on swobodnie chciał“.

„Gdzie tu jest oportunizm, — pyta p. Stroński — gdzie zaparcie się własnych przekonań, gdzie opuszczenie potrzeb państwowych na rzecz korzyści lub dogodności własnych jak choćby trzymanie się blisko władzy?“

Oportunizm jest wtedy, gdy się działa przeciw własnej wierze i własnemu pogładowi, a Stron. Chrz. - Nar. działa zgodnie ze swą wiarą i swym rozumieniem“.

A potem idą wypominania:

„Gdyby ktoś szukał w Polsce w ostatnim okresie najbardziej uderzającego przykładu oportunistu, natknie się na politykę Zw. Lud. - Narod. w r. 1925 i 1926, gdy w Rządzie p. Wł. Grabskiego a potem p. Skrzyńskiego był z jego ramienia p. St. Grabski, Wszakże Związek L.-N. wówczas, najoczy-

więcej wbrew swym poglądom, popierał politykę Locarna i nie stawiał stanowczo sprawy stałego miejsca w Radzie Ligi, godził się na usunięcie gen. Sikorskiego z wojska, znosił spokojnie rządy wojskowe gen. Żeligowskiego. To był naprawdę oportunizm, który poprosił dawał wielu członków Zw. L.-N., tkwiącego w Rzeczy, który przygotowywał przewrót (?)“.

„Nie jest pożyteczne. — strofuje na koniec p. Stroński swych przyjaciół — lżenie zarzutem oportunizmu, w którym mieści się, niesłoty, dużo szpetnej właściwości“.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 16 października

Z GIELDY. Dolary płacono wczoraj w wojnym obrocie 9.04 przy tendencji mocnej. Bank polski płacił je bez zmiany 8.96 — 8.97 zł.

Na akcje panowała tendencja niejednojęta. Niektóre akcje osłabiły się o parę punktów inne natomiast zyskały na wartości.

SLEDZTO W SPRAWIE POĆWIARTOWANYCH ZWŁOK DZIEWCZyny, które znaleziono w Jucie, koło Jedlicz, trwa w dalszym ciągu. Ustalono, że pakiet z częściami zwłok wyrzuciła pewna kobieta w wieku 30 — 32 lat, szatynka o długim nosie, która była ubrana w popielaty płaszcz i ciemny kapelusz. Zwłoki były po dokonaniu zbrodni poćwiartowane, ugotowane, a następnie uwędzone. Fakt ten wskazuje, że zbrodniarzem był jakiś zwyrodniały osobnik, lub umysłowo chory.

CYGAŃSKA MIŁOŚĆ. 28-letni cygan Kwik, członek bandy cygańskiej obojującej za Gródecką rogatką, zakochał się w 17-letniej służącej Anastazji Danyłówny, którą zamierzał poślubić. Onegdaj odbyły się nawet huczne zaręczyny w szatach, przyciemnionych przebrały cyganki w swój strój. Na drugi dzień jednak zjawiała się w obozie siostra Danyłówny, wraz z mężem, którzy zabrali ze sobą kandydatkę na żonę cygana. Niepocieszony Kwik udał się do komisariatu policyjnego, gdzie chciał złożyć 10.000 zł. kaucji, iż chce poślubić Naścię i że dobrze się z nią będzie obchodzić. W końcu wybuchła pomiędzy zakochanym cyganem a jego ojcem awantura, i bójka, gdyż stary nie chciał udać się do siostry Naści, jak tego domagał się Kwik, aby uprosić ją do zezwolenia na to małżeństwo. Na razie Kwik jest niepocieszony w swej miłości do urodziwej Nastusi.

OSZUSTW W ROLI URZEDNIKA IZBY SKARBOWEJ. Mozes Neiken r. Silberstein, właściciel piekarni przy ul. Wodnej, doniósł policji, że 6. b. m. jakiś osobnik, przedstawiając się, jako urzędnik Izby skarbowej, zaproponował mu iż postara się o obniżkę podatku z 300 na 150. Ów osobnik zdołał wyłudzić na poczet rzekomo stempia i obniżonego podatku 160 zł. Neiken przekonał się następnie iż padł ofiarą oszustwa, zaś osobnikiem tym był niejaki N. Sztrasser, zam. przy ul. B. Głowackiego l. 11.

ARESZTOWANIE WŁAŚCICIELA KANTORU WYMIANY. Benjamin Rosenheck, właściciel kantoru wymiany „Omnia“ przy ul. Rejtana został aresztowany za popełnienie oszustwa na szkodę Banku spółdzielczego w Krakowie, na sumę 3.700 zł. oraz na szkodę Szymona Wittlina, któremu na poczet sprzeniewierzonych 300 dolarów, dał dwa fałszywe banknoty po 100 dol.

NIE ZAWSZE ZŁODZIEJE MAJĄ SZCZĘŚCIE. Wczoraj w nocy po otwarciu rolety od strony ulicy Krzywej i po wybitciu szyby dostali się złodzieje do cukierni H. Fjelschera. Trud ich jednak nie opłacił się gdyż skradli tylko 2 zł., które znaleźli w podręcznej kasie.

Inny osobnik skradł w wozie tramwajowym szpilkę z brylancikami i perełkami na szkodę E. Weingarta wartości 2.000 zł.

Z wystawy sklepu J. Kreizera przy ul. Legionów skradziono kupon sukna na ubranie, wartości 130 złotych.

Z ŚREDNIOWIECZNYCH PRAKTYK. Pewien starozakonny miał spór z gminą izraelską w Chrzanowie, której członkowie postanowili się zemścić. Podczas święta kuczek izraelski ów umarł. Członkowie zarządu wyrównując swe porachunki zażądali kilkakrotnie większą takse niż normana (około 200 dol.) oraz pomimo święta domagali się natychmiastowej zapłaty w gotówce. Nie pomogła w tej sprawie nawet interwencja rabina. Osieroceni musieją zapłacić dojary. Po

KOPERNIK

Nadzwyczajny film!

MARYSIEŃKA

Z naszej wielkiej serji dwuekranowych obrazów program III-ci:

HABIMA ŻYDOWSKIE SZCZĘŚCIE

w filmie p. t.:

pełna humoru i prawdy życiowej sztuka w 10 aktach.

Nadprogram: Ostatnie gościnne występy HELI MALINOWSKIEJ.

Zemsta odpalonego konkurenta.

P. Bałandiuk, zam. w Wiszence, pow. gródeckiego, doniósł policji, że w nocy na 12 września br. ktoś zastrzelił mu konia na pastwisku. Wczoraj, w dwa dni później, ktoś strzelił do izby donoszącego przez okno — w czasie, gdy siedział wraz z córkami przy stole. Kula ugrzęzła wówczas w suficie. Znów za dwie doby ktoś usiłował podpalić dom Bałandiuka. Policja aresztowała syna sąsiada donoszącego Fedka Skła-

donia, którego ojciec przegrał proces o grunt w sporze z Bałandiukiem. W śledztwie zeznał B., że „psoly“ te dokonywał kolega jego Józef Iwaniów, który starał się o córkę Bałandiuka, Paranię, lecz ta wzgardziła jego zalotami. Wobec tego Iwaniów z zemsty godził na życie i majątek ojca swej bogdanki, namawiając do podobnych czynów i Składonia. Policja obu tych kolegów odstawiła do sądu.

świętach rodzina zmarłego zawiadzała jednak zarząd ten na sąd Tory. Sąd ten odbył się pod presją tłumów żydowskich, ostatecznie rabijn rozstrzygnął, iż winni mają się udać na cmentarz i przeprosić njeboszczyka.

Akt ten, przypominający średniowieczne praktyki, odbył się na cmentarzu w obecności tak wielkiej liczby ciekawych, że cmentarz nie zdołał ich pomieścić.

WYPADEK SAMOCHODOWY. Wczoraj po południu został przejechany w ul. Leona Sapiehy przez auto ciężarowe 15-letni Piotr Kiczma, który doznał złamania prawej nogi. W stanje groźnym odwieziono go do szpitala.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Na cmentarzu Łyczakowskim usiłowała wczoraj popołudniu struć się służąca Zołja K. Pogotowie rat. odwoziło ją do szpitala. Powodem zamachu samobójczego nie zdołano na razie ustalić.

NA DOCHÓD OCHRONKI PIŁSUDSKIEGO. — Podwieczorek z koncertem i danciem odbędzie się w niedzielę 17 bm. w „Sokole Macierzy“. W części koncertowej przyjęli udział artyści i artystki Teatru miejskiego. Wpp. Grabowska, Korabianka, Pastówna, Poratowska, Rapacka, Bojanowski, akompaniament objął p. Jarosław Leszczyński. Po koncercie dancie urozmaiceny szeregiem niespodzianek. Bufet dobry a tani. Wstęp 2 zł. Początek o godz. 6-tej wiecz.

Ostrzeżenie dozorców i dozorczyń domowych!

Jakieś niewytłapane indywidua chodzą po kamienicach, do dozorców i za zamejdowanie do Kasy Chorych m. Lwowa żądają, a co gorsza, pobierają po 50 gr.

Wzywam dozorców, aby przytłapali oszustów, nie płacili, nje mówili z nimi nawet, albowiem Zarząd Kasy z tego powodu nie poniesie żadnych konsekwencji.

Piotr Sławiński, przew. Słow. „Praca“.

Strejk robotników w prochowni w Boryszewie.

WARSZAWA, 15. października. (A. W.). W prochowni państwowej w Boryszewie pod Sochaczewem wybuchł ostatecznie strejk na tle żądań podniesienia zarobków. Robotnicy domagają się 50 proc. podwyżki oraz umowy zbiorowej, jakoteż przyjęcia z powrotem 4 delegatów, których Zarząd prochowni zwolnił dn. 1. czerwca. Do strejku przystąpili wszyscy robotnicy w liczbie 108 osób, z wyjątkiem 7 maszynistów i 1 dozorczy. W sobotę upływa ostateczny termin, odpowiedzi Zarządu na postulaty robotnicze. W razie nieuwzględnienia ich żądań robotnicy grożą zajęciem ochrony strzegącej dotąd fabryki.

Z ruchu robotniczego.

× BACZNOŚĆ GISERZY! Z powodu strejku w fabryce „Ajaks“ we Lwowie, nie przyjmować pracy.

„Dzień Młodzieży“ w Skolem.

Na wezwanie CKW. i T. U. R. urządził miejscowy Komitet PPS. Zgromadzenie w sali Rady miejskiej. Oprócz robotników zjawili się na to Zgromadzenie liczne grono młodzieży robotniczej.

Referat o znaczeniu organizacji młodzieży robotniczej dla ruchu robotniczego, wygłosił tow. Froehlich ze Lwowa. Uchwalono przystąpić do założenia organizacji młodzieży.

Zgromadzeniu przewodniczył tow. Bukowski Józef; sekretarował tow. Zydrón Józef.

211 tysięcy bezrobotnych.

W okresie od 4. września do 2. października liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 24.079 osób i wynosiła do 2. października 211.328 bezrobotnych. — W ten sposób jest w kraju blisko o 100.000 mniej bezrobotnych, niż w kwietniu br.

Z sali sądowej.

DR. AWIN SKAZANY NA 6 MIESIĘCY WIĘZIENIA.

Wczoraj po trzydniowej rozprawie, zapadł wyrok w sprawie adwokata dra Awina. Trybunał uznał go winnym sprzeniewierzenia tylko jednego weksla p. Rozwadowskich na kwotę 3.000 zł. i zasądził go na karę sześciomiesięcznego więzienia, zawieszając równocześnie warunkowo karę wraz ze skutkami prawnymi na przeciąg 2 lat.

Skazany był również oskarżony o szereg innych oszustw i sprzeniewierzeń. Od tych zarzutów trybunał uwolnił go jednak od winy i kary.

WYSTĘPEK PRZECIW OBYCZAJNOŚCI.

Kapelmistrz Henryk Nagel uczęszczając do szkoły muzycznej prof. Zbieszowskiego przy ul. Ochronek zachował się pewnego razu nieobyczajnie wobec 9-letniej uczennicy. Sędzia Łyczkowski skazał go wczoraj po przeprowadzonej rozprawie na 1 miesiąc więzienia, z odroczeniem kary na 2 lata. Prokurator zgłosił jednak zażalenie nieważności, z powodu niskiego wymiaru kary.

„LEPSZA“ KRADZIEŻ.

W nocy na 8. lipca, b. r. nieznanymi osobnikami po drabinie i przez balkon dostali się do mieszkania L. Kopieja przy ul. Szeptyckich, skąd skradli futra i garderobę, wartości 656 dolarów.

Policja ustaliła następnie, że karany już za kradzieże niejaki Piotr Sekula sprzedał skradzione futra Chaimowi Schragemu, właścicielowi dorożek samochodowych, który w wojnych chwilach trudni się z natoga biatnictwem. W transakcjach tych brał udział Izidor Gejb i Ignacy Necker.

Wczoraj po przeprowadzonej rozprawie Sekula został skazany na osm miesięcy ciężkiego więzienia, Schrage na trzy miesiące, zaś Gejb na 8 dni z zamianą na 80 zł. grzywny.

Trybunałowi przewodniczył r. Chłamtacz, bronili dr. Tyciński, dr. Hirschprung, Nechera zaś który został uwolniony od winy i kary, bronił dr. Szymon Weiss.

Odczyt w Sorbonie o przewrocie w Polsce.

Odpowiedź Marszałka Piłsudskiego.

PARYŻ 15 10. (Pat.). Wydana przez grupę parlamentarną francusko-polską broszura, stanowiąca początek cyklu tzw. studjów francusko-polskich, które mają się ukazać w druku w b. r. a która zawiera odczyt wygłoszony w Sorbonie przez dep. Capgrasa o sytuacji politycznej w Polsce i niektórych zagadnieniach z dziedziny opieki społecznej, została w dniu II bm. przesłana p. Marsz. Piłsudskiemu.

W odpowiedzi otrzymał p. Capgras od szefa gabinetu marsz. pulk. Beka pismo następującej treści:

Pan Marszałek z wielkim zajęciem przyjął do wiadomości odczyt wygłoszony przez Szanownego Pana w Sorbonie dnia 9 czerwca br. o ostatnich wypadkach, które rozegrały się w Polsce. Stanowisko zajęte przez

Szanownego Pana przy omawianiu tych wypadków świadczy nie tylko o szczerej dla Polski przyjaźni, lecz rzuca jednocześnie prawdziwe światło na zmiany, które zaszły w sytuacji naszego kraju, wyjaśniając jednocześnie w należyty sposób ideę kierownicze w historycznym rozwoju Polski. To też Pan Marszałek z całego serca popiera myśl urządzenia wzmiankowanego odczytu. Da on opinii francuskiej możliwość zorientowania się w zaszłych w Polsce wypadkach. Pan Marszałek jest zdania, że praca podjęta przez grupę parlamentarną francusko-polską jest wielkiej doniosłości oraz jest przekonany, że współpraca przedstawicieli obu narodów — wzmocni jeszcze więcej łączące je węzły przyjaźni i pogłębi myśl polityczną sojuszu francusko-polskiego.

Skandaliczne stosunki w poselstwie polskim w Rzymie.

Sprawa uwięzienia W. Rzymowskiego.

WARSZAWA 15 10. (tel. wł.). Aresztowanie W. Rzymowskiego rzuca niezwykle światło na posła polskiego w Rzymie Kozickiego. Rzymowski przesiedział 4 tygodnie w więzieniu faszystowskim i zwolniony został dopiero we wtorek b. tygodnia. Zaznaczyć należy, że przyjaciele p. Rzymowskiego wielokrotnie interwenjowali u posła Kozickiego. P. Kozicki jednak nie podjął żadnych sta-

rań dla uwolnienia wybitnego polskiego pisarza. Prawdopodobnie Rzymowski przesiedziałby jeszcze czas dłuższy w więzieniu, gdyby nie powrót ministra Zaleskiego do Warszawy. Minister bezpośrednio interwenjował w poselstwie włoskim w Warszawie i dopiero na skutek tych starań został Rzymowski uwolniony.

—:—

Książd jako kamienicznik.

Książd Józef Panaś, b. kapłan wojskowy, który słusznie powiedział, że polskie ordery i odznaczenia „pałają mu piersi“, jest zarządcą jednopiętrowej kamieniczki przy Drodze Wujekkiej 120 i nie tylko nęka swoich lokatorów, ludzi najbiedniejszej warstwy, jak: dziennych zarobników, robotników i t. d. ciągłymi nieuzasadnioną podwyżkami czynszu i opłatami, ale w swym zaciętrzewieniu posuwa się do aktów gwałtu, złośliwego uszkodzenia i udaremnienia lokatorom korzystania z praw najmu.

Oto dnia 11. bm. pod pozorem niebezpieczeństwa zawalenia się ganek na 1-szem piętrze, wyjął własnoręcznie z jednej części tego ganek deskę, aby umożliwić mieszkającemu tam od 7-miu lat p. K. B. przystęp na ganek i korzystanie ze znajdującego się na tym ganek wychodka. Na zapytanie, kiedy zamierza ten ganek naprawić, odpowiedział dowcipnie, a zarazem złośliwie: „aż uzbieram z pańskiego czynszu tyle, ile rekonstrukcja tego ganek kosztuje!“

Ganek ten rzeczywiście wymaga jak najrychlejszej naprawy, bo zbutwiałe bejki i deski mogą spaść na głowy mieszkającym na dole lokatorom i bawiącym się licznie na podwórzu dzieciom.

Ze książdzu jednak nie o naprawę chodzi, ale o dokuczenie niewygodnemu lokatorowi, dowodzi fakt, że ograniczył się do wyjęcia desek tylko z tej części ganek, przez którą p. K. B. z rodziną musi przechodzić, a sam tego samego ganek do spółki z innym lokatorem, którego przed paru tygodniami z rodziną

wprowadził — używa...

Oprócz tego grozi p. K. B. zamknięciem i zabięciem drzwi, wiodących z jego kuchni na ganek i przez to pozbawić go powietrza i światła.

Nie uszlaby może książdzu bezkarnie taka złośliwa sztuczka, gdyby nie nieszczęśliwa okoliczność, że mały skrawek ziemi, na której dom ten stoi u górnej prawej części Drogi Wujekkiej, aż do rogatki (bo lewa należy do miasta) — należy do gminy Kulparkowa, więc złośliwy właściciel realności i gruntu tu położonego może sobie kpić z przepisów policyjno-budowlanych, obowiązujących dla miasta.

Od przeszło dwóch lat znajduje się podanie mieszkańców tego skrawka ziemi gęsto załodzonego o przyłączenie, a poparte zrzeczeniem się gminy Kulparkowa tej części na rzecz Lwowa u kompetentnych władz, a załatwienia nje można się doczekać. Podobno wpływa na wstrzymanie przyłączenie w swoim interesie p. radny miasta Lewicki-Pacykowski, który tu swoje rozległe grunta parceluje i stawia domy jak sam chce.

Możeby jednak znalazły się kompetentne władze, któreby ukróciły samowolę ks. Panasia i nakazały mu jak najrychlej naprawić walący się ganek nje tylko ze względu na lokatorów, mieszkających na górze, ale tembardziej na lokatorów mieszkających na dole, którym pewnego dnia zmurszałe bejki i deski, podmyte przez deszcz i słońce, mogą spaść wraz z żelazem na głowy.

—:—

Krwawe widma z roku 1918.

W lecie br. doniosła policji nauczycielka z pod Buska, N. Prusowa, iż niejaki 34-letni Wasyl Dobrzański zamordował z początkiem listopada 1918 r. jej męża w Podhorcach. Policja odszukała i aresztowała oskarżonego, który trudnił się prowadzeniem do spółki bufetu na boisku Sokola-batka.

Zamordowany Filip Prus w krytycznym dniu jechał dreżyną ze Lwowa w mundurze chorążego wojsk aust. Dobrzański, jako komendant miejscowej milicji, wzywał Prusa do oddania rewolweru. Ten nie chciał zrazu to uczynić, mówiąc, że sam jest również Ukraincem, że rewolwer jest jego własnością itd. — Wówczas Dobrzański zawołał „repe do góry“ i w tej chwili strzelił, kla-

nać Prusa trupem na miejscu.

W ostatnich dwóch dniach toczyła się w tej sprawie rozprawa, przed przysięgłymi. Oskarżony podobnie jak w śledztwie utrzymywał, iż fatalny strzał był tylko przypadek.

Po przeprowadzonej rozprawie przysięgli zatwierdzili 8-ma głosami zbrodnię morderstwa, trybunał wobec tego skazał go na 4 lata ciężkiego więzienia z policzeniem aresztu śledczego. Wobec częściowo umorzona kary amnestją zasądzony ma jeszcze odcierpieć 2 lata i 4 miesiące więzienia.

Trybunałowi przewodniczył r. Angielski, oskarżał prok. Laniewski, bronił dr. L. Hankiewicz.

Mimoходом.

Zesłani.

Tytułem: „Zesłani na prowincję“, zaopatruje „Gazeta Warszawska“ wiadomość o przeniesieniu i nominacjach, wyraźnie nominacjach oficerów, którzy w maju wystąpili „przeciw rokoszowi“.

A więc: dowódca Szkoły Podchorążych płk. Paszkiewicz, mianowany został dowódcą piechoty dywizyjnej w 24 dywizji w Jarosławiu, płk. Wjeroniński mianowany został dowódcą piechoty dywizji w 30 dywizji w Kobryniu, płk. Wład przeniesiony został do 1 płk. strz. podhajańskich w Nowym Sączu, jako dowódca, płk. Kwiatkowski do 9 p. p. leg. w Zamościu, jako dowódca i t. d.

Czegoż chce u licha pismak endeckij? Czyż przeniesienie na prowincję wraz z awansem jest aktem kary? A może zemstą?

„Zesłani na prowincję“ — tak, jak się to mawiało: Zesłany na Sybir.

Widocznie „Gazeta Warszawska“ i obóz „praworządny“ uważa np. Jarosław lub Nowy Sącz za jakąś Cayenne francuską, dokąd się zsyła zbrodniarzy za karę.

Winszujemy takim miastom, jak Jarosław i inne wymienione, przyjacjót w rodzaju „Gazety Warszawskiej“.

Odrazu zaawansowały na miejsce wygnania.

„Sprawiedliwość“ węgierska.

BUDAPESZT 15 10. Trzech robotników, Lay, Keresztes i Juhasz, chciało na prasie litograficznej odbić broszurę pt. „Zasady Leninizmu“ celem rozkolportowania jej wśród znajomych. Litograf, do którego się zwrócili, zadenuncjował ich przed władzą. Robotnicy ci zostali aresztowani i skazani za zbrodnię zamierzonego dążenia do obalenia porządku społecznego. Lay otrzymał trzy lata więzienia, dwaj pozostali po 2 lata.

Przyjaźń sowiecko-niemiecka.

MOSKWA. (Ceps.). Dnia 11. października wicekomisarz spraw zagranicznych Litwinów wygłosił w Moskwie obszernie przemówienie na temat współpracy sowiecko-niemieckiej. Litwinow oświadczył m. in. co następuje:

Po kilku latach walk bratobójczych narody Z. S. S. R. wyzwoliły się z pod jarzma caryzmu i wyciągnęły rękę przyjaźnią do narodu niemieckiego. Ręka ta nie zawisła w powietrzu. Niemcy są pierwszym państwem, uznającym konieczność przywrócenia normalnych stosunków ze związkami republik radzieckich. Handel z Niemcami zajmuje dzisiaj bardzo wybitne miejsce w naszej gospodarce społecznej. Podpisana niedawno umowa w sprawie kredytów niewątpliwie przyczyni się do dalszego rozwoju stosunków handlowych niemiecko - sowieckich. Uważam, że fakt przyjaźni sowiecko - niemieckiej jest najlepszą rękojmią utrzymania pokoju w Europie, w szczególności zaś w Europie wschodniej“.

Wielki sukces socjalistów szwedzkich

SZTOKHOLM 15 10. Według ostatnich obliczeń wybory do szwedzkich Rad prowincjonalnych dały olbrzymie zwycięstwo socjalistów, którzy zwiększyli ilość swych miejsc o 76, wobec czego posiadają obecnie 444. Konserwatyści stracili 53 mandaty (posiadają zatem 324. Komuniści uzyskali zaledwie 14, liberali 21. Wolnomyślni i partja chłopska utrzymali mniej więcej swój dotychczasowy stan posiadania.

Znaczenie tych wyborów polega na tem, że Rady prowincjonalne wybierają posłów do parlamentu.

ROZBICIE SIĘ KARTELU NAFTOWEGO.

WARSZAWA. 14. paźdz. (A. W.) Kartel naftowy — według doniesień „Głosu Codzien.“ — kończy już swe istnienie. Tymczasem okazuje się, że państwowa rafinerja „Polmin“ nje jest skłonna do odnowienia kontraktu.

O poprawę bytu kolejarzy.

Dnia 31. sierpnia b. r. odbyła się konferencja p. Bartla z przedstawicielami kolejarzy. poświęcona głównie sprawie uruchomienia mnożnej. P. Bartel odparł wówczas, że uruchomienia mnożnej Skarb „nie wytrzyma”. co zaś do drożyzny, to p. Bartel przyrzekł ją „zwalczać”.

Przyrzeczenia p. Bartla spełniły się w ten sposób, że... we wrześniu podskoczyła drożyzna znowu o blisko 3 i pół procent...

Wobec tego Prezydium Z. Z. K. postanowiło przedstawić w formie naglącej p. Ministrowi Romockiemu palącą potrzebę natychmiastowej podwyżki płac pracowniczych.

Dnia 8. b. m. udała się tedy pod przewodnictwem Prezesa Z. Z. K. tow. pos. Kuryłowicza do p. Romockiego delegacja Prezydium, w skład której wchodził: kol.: Buczek, Gryłowski, Maxamin i Wernikowski.

Delegacja, imieniem której tow. pos. Kuryłowicz przedstawił p. Ministrowi obecne położenie kolejarzy i panujące wśród nich nastroje, poza sprawą podwyższenia płac, poruszyła jeszcze kwestje następujące: reorganizacja i uzgodnienie związanych z nią kwestji pracowniczych (uposażenie, pragmatyka i t. p.) premje warsztatowe i deputat węglowy...

Na żądanie podwyżki płac p. Romocki odparł, że „osobiście” jest za podwyżką, „ale” zachodzi obawa, że naruszy to równowagę budżetową; Rząd kwestję tę pilnie „studjuje” i uczyni, co będzie możliwe.

Tow. pos. Kuryłowicz zauważył na to, że sprawy tej dłużej już odwlekać niepodobna i że kolejarze z niecierpliwością oczekują osłatecznej decyzji Rządu.

Co do reorganizacji, którą Związek poruszył już na konferencji z p. Romockim dnia 24. sierpnia b. r., p. Romocki zaznaczył ponownie, że kwestje pracownicze będą uzgodniane ze Związkami i że prawa pracowników nie doznają uszczuplenia...

Żądania dotyczące deputatu węglowego (by wydawano go w całości a nie w drobnych porcjach, by ceny węgla nie były wyższe od cen płaconych przez kolej kopalniom na miejscu, by pracownikom nie wpychano gwałtem drzewa zamiast węgla (jak to dzieje się na Kresach wsch.) przyrzekł p. Romocki uwzględnić.

W sprawie premji warsztatowych oświadczył Minister, że wkrótce wydane zostaną nowe normy, które dotychczasowe nieprawidłowości usuną...

—:—

Gospodarcza ententa angielsko-niemiecka.

BERLIN 15 paź z. Angielsko-niemiecka konferencja przedstawicieli organizacji przemysłowych zwołana do Londynu bez reklamy, została zakończona w ubiegły poniedziałek.

W wyniku konferencji wybrano komitet, w skład którego weszła równa liczba przedstawicieli przemysłu angielskiego i niemieckiego.

Komitet ten ma opracować w szczególności wnioski uchwalone na konferencji i wyłonić z siebie cały sekretariat z siedzibą w Londynie.

Odgłosy tej konferencji świadczą, że przemysł angielski, zgnębiony przez długo-

trwały strejk węglowy, idzie na pełną współpracę z przemysłem niemieckim i dąży do zbudowania gospodarczej ententy angielsko-niemieckiej.

Niemcy twierdzą, że atmosfera narad nosiła wybitne cechy serdeczności i wzajemnego zrozumienia zarówno dla wspólnych interesów gospodarczych jak i politycznych.

Konferencja jest świadectwem kapitulacji Anglii przed wzrastającą ekspansją i żywotnością gospodarczą Niemiec.

Skutki tej konferencji nie dadzą na sobie długo czekać i jaskrawo będą widoczne już na wiosennej światowej konferencji gospodarczej zwołanej pod egidą Ligi Nar.

Z prasy ukraińskiej.

Stosunek Ukraińców do Żydów.

Morderstwo dokonane przez Schwarzbarda na S. Pellurze w Paryżu wywołało antagonizm pomiędzy społeczeństwem ukraińskim i żydowskim. Antagonizm ten wzmacnia się z dnia na dzień tembardziej, że proces przeciw Schwarzbardowi jest już niedaleki.

Endecja ukraińska fakt zabójstwa Pellury wykorzystuje jako argument w walce z Żydami dlatego, że społeczeństwo żydowskie względnie sjonisiści czyn Schwarzbarda z całą świadomością zaaprobowali, uważając go za wyraz protestu przeciw rzekomo przez Pellurę urządzanym pogromom na Ukrainie.

Od kilku więc miesięcy jesteśmy świadkami walki znajdującej wyraz w prasie ukraińsko-żyd. Codziennie prawie pisma sjonistyczne a specjalnie lwowska „Chwila” rozpisuje się o „bohaterskim” czynie Schwarzbarda, gloryfikując jego zbrodnię.

To nie pozostaje, rzecz jasna, bez echa w prasie ukraińskiej, z której specjalnie „Dilo” zajmuje się rewizją stosunku Ukraińców do Żydów i naodwrot i dochodzi do wniosku, że Żydzi uprawiają dyplomację, nie mają stałych zapatrywań tylko dostosowują się do warunków im sprzyjających, byle uzyskać jak największe dla siebie korzyści.

Wczorajsze „Dilo” zajmuje się znowu sprawą konfliktu ukraińsko-żydowskiego, — przyczem podaje szereg charakterystycznych i ciekawych uwag, które w części przytaczamy:

„Prasa żydowska dziwi się z powodu rozbieżności pomiędzy nami i nią. Dla-

czego w ostatnim czasie nastąpiła rozbieżność ukraińsko-żydowska? Jako przyczynę prasa żydowska wskazuje na Schwarzbardjadę.

Sądźmy, że Żydzi najmniej powinni się dziwić. Schwarzbardjada i związana z nią kampanja przeciwukraińska na całym froncie jest tylko jednym epizodem w łańcuchu naszej rozbieżności, która sięga daleko głębiej.

Na naszym terytorjum narodowym pod Polską mamy do czynienia z dwiema mniejszościami narodowymi: Polakami i Żydami.

Liczebnie są one prawie równe. W dobie rozwoju ofensywy polskiej Ukraińcy i Żydzi byli w defenzywie; jednoczyła ich wspólna dola.

Polska przewaga na naszym terytorjum narodowym opierała się dotychczas na trzech czynnikach: na administracyjnym aparacie, na przewadze gospodarczej i na „wyższości” kulturalnej.

„Dilo” omawia dalej stosunek Polaków do Ukraińców za czasów zaboru austrijskiego i zajmuje się następnie obecnym stosunkiem Polaków do Ukraińców względnie do akcji polonizacyjnej na terenie narodowego terytorjum ukr.

„Na naszym terytorjum narod. Polacy kładą wielką wagę na aparat administracyjny, a jeszcze większe znaczenie przywiązują do podźwignięcia masy polskiej. Kierując się tą metodą śpiecznie budują

oni kościółki, zakładają szkoły, kooperatywy, domy ludowe itd.

Sprawa naszego zwycięstwa stoi pod znakiem zapytania ze względu na rolę i znaczenie trzeciego czynnika — Żydów. Ich pojednanie się z naszymi przeciwnikami zwycięstwo nasze przesunąć może w daleką przyszłość. Gdyby nie było tego trzeciego czynnika (Żydów) to my stojąc oko w oko z Polakami nie mielibyśmy żadnych obaw co do naszej przewagi.

Obawy takie jednak budzi u nas polityka żydowska i to głównie polityka zachodnio-ukraińskiego żydostwa. Sjonisiści, z którymi tak gorąco sympatyzowaliśmy powstali przecież jako przeciwnicy asymilacji. A dzisiaj oni sami są asymilantami i to bardziej groźnymi niż ich poprzednicy. Czy to powstało na wskutek niewiary w ideę palestyńską, czy z innych przyczyn faktem jest, że sjonisiści wkroczyli na drogę asymilacji.

Miasta i miasteczka na terytorjum ukr. są żydowskimi, ale one są twierdzą polskiej kultury, polskich wpływów kulturalnych, heroidem których jest żydowska inteligencja.

Bez Żydów Polacy przedstawiliby niegroźną siłę. Niebezpieczeństwo grozi w chwili stworzenia jednolitego frontu polsko-żydowskiego.

Musimy bronić się przed pochodem polonizacyjnym, a ponieważ wielką część biorą w nim udział Żydzi, to bronić się musimy i przed nimi, nie jako Żydami, lecz asymilatorami i polonizatorami”.

—:—

Na marginesie.

Pomoc dajcie mi rodacy...

Polska ajencja telegr. przynosi pod datą 14. d. m. następującą wiadomość z Warszawy:

„Na prośbę zreszenia zredukowanych urzędników i pracowników w Warszawie ministerstwo spraw wewnętrznych zezwoliło wymienionemu zreszeniu na urządzenie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województw pomorskiego, poznańskiego i śląskiego trzydniowej zbiórki ujętej celem przyjęcia z pomocą bezrobotnym urzędnikom i pracownikom”.

Będziemy tedy mieli osobliwe widowisko. Kto wrażliwszy, będzie czuł głębokie upokorzenie. Ludzie zdrowi, lecz osłabli z głodu, ludzie rwący się do pracy, lecz próżniacy z konieczności będą pustą puszką potrząsałi, rękę nastawiałi do was paskarza, łapownicy szantażyści, korupcyjniści, złodzieje... O! was będą żebrać grosze, pozbawieni ich przez was. Przez ośm długich lat grabiliście, rozkradali skarby bogatego kraju, napełniając zdobytym łupem własne kieszenie, aż nie stało pracy, źródeł pracy dla tysięcy, setek tysięcy ludzi.

Wczoraj przyszedł do nas pewien kelner, starszy człowiek, który młodość swą stracił na podawaniu gościom jadła i napojów a teraz jak śmieć niepotrzebny został wyrzucony na bruk. Bez środków do życia, bez możności zaopatrzenia swej rodziny. Jego miejsce zastąpił młodszy, zwinniejszy. Po latach i na tych młodszych przyjdzie kolej. I oni będą kiedyś żerowali tak, żerowali za pracą, aby nie umrzeć z głodu.

Ohydny jest „porządek” społeczny, nie zabezpieczający ludziom środków utrzymania na wypadek braku pracy lub niemożności pracy. Ta żebrania publiczna zapowiedziana na rzecz tysięcy bezrobotnych urzędników przynosi największą ujmę państwu, które nie znajduje innych sposobów wyjścia, zaradzenia zła.

Ale będzie musiała rychło przyjść przebudowa ustroju społecznego, która zapewni wszystkim ludziom chleb na starość lub na wypadek niemożności zdobycia pracy. Zebranią ujętą nie naprawi się krzywdy tysięcy ludzi, wbrew swej woli, pozbawionych pracy. Zezwolenie na zbiórke w odpowiedzi na krzyk o chleb jest prowokacją. Nie ta droga prowadzi do naprawy zła.

Tu trzeba sięgnąć głębiej.

—:—

Program agrarny ang. partji robotniczej.

Z dalszych obrad kongresu.

LONDYN. 15. paźdz. Zjazd partji robotniczej obradował onegdaj nad najważniejszym punktem porządku dziennego t. j. nad programem agrarnym.

Program przewiduje upaństwowienie wszelkiej własności rolnej i gruntowej przy zasadniczym zatrzymaniu dotychczasowego systemu dzierżawnego, jednak pod kontrolą państwa, przyczem oprócz przedstawicieli państwa i dzierżawców odpowiedni wpływ mają uzyskać także robotnicy rolni. Projekt uzasadniał wyczerpująco Macdonald, który w wywodach swych stwierdził trwający od dziesiątek lat zastój w brytyjskim gosp. rolnym. Państwo z chwilą ob-

jęcia władzy przez rząd robotniczy będzie musiało przede wszystkim zająć na własność ziemię.

W debacie podniosły się ostre głosy krytyki programu, podnoszące niebezpieczeństwa biurokratyzmu w administracji rolnej i zwałczające zasadę odszkodowania dla dotychczasowych właścicieli. Mimo tej krytyki program agrarny przyjęto przynależną większością głosów.

Przyjęcie tego programu stwarza podstawę dla przygotowywanej od miesięcy większej agitacji po wsiach, którą rozpocznie partja robotnicza.

—:—

Cyfry ilustrujące działalność Kasy chorych m. Lwowa

w miesiącu wrześniu 1926 r.

Ogółem zgłosiło się chorych 15.385 osób. Niezdolnych do pracy 2.057 osób. Członków rodzin 4.666. Wyjazdy do obłoznie chorych członków 743. Wyjazdy do obłoznie chorych członków rodzin 318. Do specjalistów odesłano 6.838 osób. Cwiklery i okulary 383. Opaski brzuszne, przepuklinowe i na żyłki 102. Protezy na nogi 2. Buciki ortopedyczne 2. Wkładki do bucików 98. Pończochy gumowe 16. Gorset „Cajotta“ 1. Tutor „Hessinga“ 1. Protezy zębne 89. Badanie moczu 255. Badanie krwi i Wassermanna 138. Badanie gon. 99. Badanie płwocin 49. Badanie treści żołądka i wy-

dzieniny 24. Roentgen (prześwietlanie) 120. Roentgen (naświetlanie) 16.

Zasiłków wypłacono 104.611 zł. 85 gr. Dni niezdolności 41.470. W szpitalu leczono 178 członków, 83 członków rodzin. Tow. walki z gruźlicą 49 osób. Wyjazdów na wieś przyznano 53, do Szkoła 28, do Iwonicza 23, do Worochty 18, do Sanatorium w Holsku 27.

Recept wydano w aptece przy ul. Brajerowskiej 11.660, w aptece przy ul. Fredry 2, — 7.799.

Zmarło członków 37. Zmarło członków rodzin 46.

O odpowiednie ławki dla młodzieży szkolnej.

Min. W. R. i O. P. wysłało do Kuratorów Okręgów Szkolnych okólnik w sprawie ławek szkolnych, należąca konstrukcja których od dłuższego już czasu stanowiła troskę pedagogów i higienistów.

Wizytacje szkół wykazały, że bardzo znaczny odsetek dziatwy szkolnej kilka godzin dziennie spędza na ławkach wadliwie skonstruowanych lub do jej wzrostu nieprzystosowanych, wskutek czego uczeń szybko się nuży, a w jego organizmie powstają takie zaburzenia, jak skrzywienie kręgosłupa, krótkowidztwo, zatamokwanie rozwoju klatki piersiowej, wadliwa czynność narządów

wewnętrznych i t. p.

Specjalna komisja ministerjalna, złożona z techników, pedagogów i lekarzy - higienistów szkolnych, opracowała model ławki dwuosobowej, niedrożej, a jednocześnie czyniącej zadość wymogom higieny.

Pragnąc przyczynić się do rozpowszechnienia w szkołach tego udoskonalenia typu ławki, Ministerstwo przesyła do wszystkich Kuratorów po komplecie rysunków wykonawczych wspomnianego modelu ławki naturalnej wielkości, które to rysunki oszo- zainteresowane otrzymać mogą w Kurator- jach do reprodukcji.

List z Przemyśla.

Zmiana komisarza w Kasie chorych. Dzień Młodzieży. Nieszczęśliwy wypadek.

Onegdaj na skutek zarządzenia min. Jurkiewicza, otrzymał dymisję dotychczasowy komisarz Kasy Chorych, p. Lachowski, a na stanowisko to został mianowany tow. Bohdan Żuławski, dyrektor Kasy w Krośnie. Zarządzeniem tem p. minister poprawił błąd, popełniony w lipcu przez Okręgowy Urząd Ubezpieczeń we Lwowie, a raczej przez jego kierownika-szkodnika p. Szkodzińskiego. Bo jeśli nie było podstawy do rozwiązania zarządu, a mimo to zarząd rozwiązano, opierając się na faktach wątpliwej wartości, to w każdym razie było oczywiście wprost partyjnictwem wprowadzenie w miejsce socjalistycznej większości zarządu komisarza o zdecydowanej przeciwnej orjentacji. — Uczyniono to wbrew zasadzie, iż kierownictwo instytucjami społecznymi spoczywać winno w rękach samych zainteresowanych, byle tylko dogodzić interesom Chjenu. Kwalfikacje zaś osobiste p. Lachowskiego okazały się zupełnie niewystarczające. Niektóre jego zarządzenia sprzeciwiały się wprost instrukcjom, jakie otrzymał. Szczególnie oszczędność, której brak zarzucono rozwiązalnemu zarządowi, była p. Lachowskiemu zupełnie nieznaną. Trzy miesiące urzędowania potwierdziły w zupełności uprzedzenia, jakie od początku żyliśmy do jego osoby. Odpowiedzialnym za całą akcję przeciw przemyskiej Kasie Chorych, jest wymieniony na wstępie p. Szkodziński. Czas najwyższy, by w czasie ogólnej sanacji i tego pana zdymisjonować. Dla siebie zaś zarządu satysfakcją niechaj będzie, iż odpowiedzialnym stanowisko komisarza zajmie tow. Żuławski, znany ze swej energii i sumiennosci dyrektor krosnieńskiej Kasy Chorych.

Pierwsze święto młodzieży robotniczej święcił proletariat przemyski nader okazale. Organizatorzy dnia wytyczyli wszystkie siły, by ułożone w programie imprezy były naprawdę potężną manifestacją i przeglądem zastępu naszych rezerw. Przedpołudniem odbyło

się w Domu Robotniczym Zgromadzenie, na którym po zagajeniu tow. Wójcika, wygłoszili referaty tow. tow. dr. Grossfeld, Krwawicz i Chjebowski, przedstawiając zebranyemu toż i znaczenie młodzieży w socjalistycznym ruchu robotniczym, jej zadania i obowiązki. Grupa komunistów usiłowała wprowadzić spokój zgromadzenia zamącić, ale otrzymała odprawę, która ją może odciągnie od podobnych przedsięwzięć. Popołudniu rozegrały dwie drużyny robotnicze przemyski „Świt“ i „Saf“ z Ustrzyk, zawody piłki nożnej, które wskutek ujemy po pauzie musiano przerwać. Wynik do pauzy 1:0 na korzyść „Świtu“. Na wieczór „Dnia Młodzieży“ przygotowali organizatorzy uroczystą akademję, która skupiając w programie najwybitniejsze siły artystyczne naszego miasta, odniosła pełny sukces, zdobywając poklask i uznanie licznie zebranej publiczności. Umiejętne ułożenie programu i nienaganne wykonanie, świadczą o wytrawnym smaku artystycznym i większej pracy, jaką włożyli w przygotowanie akademji biorący w niej udział. Program stworzył tow. poseł dr. Lieberman, wygłaszając piękne i wzruszające słowo wstępne. W części wokalnej wieczoru wystąpił p. E. Angerman, śpiewak niepowszedniej miary, którego od niedawna dopiero szkoleny głos osiągnął prawdziwie artystyczny poziom, większą swobodę, dużo głębszego odczucia i nie małą technikę, co obok wrodzonego szerokiego materiału głosowego rakuje śpiewakowi większą przyszłość. Jako solista-skrzypek wystąpił p. Kjemens Silber, równie świetny wirtuoz, jak i kompozytor, którego mistrzowska gra jeszcze raz stwierdziła, iż pierwszorzędnym muzycznym talentem jego nie ulega żadnej wątpliwości. Akompanjament spoczywał w rękach wytrawnej, rutynowanej pianistki p. M. Sejmerówny. Następnie wykonał zespół sceny TUR-a obraz sceniczny „Nasza Modlitwa“ pióra tow. I. Manna który sam kreował główną postać żołnierza-inwajdy.

Z dnia.

Krokodyle lzy.

Kiedys, przed wiełu laty, p. Iza Moszczeńska stała w pierwszych szeregach ruchu niepodległościowego w b. Królestwie Polskim. Ale czasy idą, człowiek się starzeje. Dosadnie, choć njejednak, powiedział kiedys Boy: „Gdy się człowiek robi starszy, wtedy wszystko na nim ...parszy... wieje“.

W czasie wojny w duszy p. Moszczeńskiej zaczęły się budzić wątpliwości: Czy warto narażać głowę, idąc przeciw faji? Stała więc bez zastrzeżeń przy Wehrmachcie i propagowała całą siłą swej wymowy konieczność połączenia się z Niemcami i poddania się ich woji. Stąd już niewielki skok do obozu najskrajniejszej reakcji, któremu p. Moszczeńska służy „wiernie i pinnie“. Artykuły jej zamieszczane w „Kurjerze Warszawskim“, tchną beznamiętną nienawiścią do wszystkiego, co kiedys było dla niej świętością.

Trudno. Nie każdy człowiek ma szkielet moralny dostatecznie twardy.

W jednym z ostatnich numerów „Kurjera Warsz.“ napisała p. Moszczeńska artykuł p. t.: „Groza bezkarności“. O co chodzi? Czy może o złodziejl grosza publicznego, którzy dotąd chodzą wojno? Czy o ludzi, napiętnowanych np. przez tow. Moraczewskiego, których nie pociągnięto do odpowiedzialności, ale którzy i tow. Moraczewskiego za rzekome oszczerstwa do odpowiedzialności nie pociągnęli?

Nie. P. Moszczeńskiej chodzi o sprawców napadu na Zdziechowskiego. Istotnie, wypadek bardzo brzydki i potępiony przez wszystkich. Ale jest przesadą twierdzenie, jakoby czegoś gorszego w Polsce nie popełniono. Chodzą przecież wojni łapownicy, mordercy. Moralni mordercy Narutowicza chodzą wolni ubrani dziś w togi Katonów. Do pięt im nie sięgają błazenkowie, którzy nie mają nic lepszego do roboty, niż napaść nocą na bezbronego człowieka.

P. Moszczeńska rozwodzi się szeroko nad koniecznością odkrycia sprawców, przyczem każe czytelnikom domyślać się, że sprawcy są, tylko władza wojskowa ich ukrywa... A na koniec pisze:

„Nie jesteśmy w Warszawie, stojący kraju, sami między sobą. Mamy reprezentantów obcych mocarstw, mamy korespondentów prasy zagranicznej. Co oni pomyślą i powiedzą o polskich rządach?“

Co oni pomyślą? O to p. Moszczeńską głowa boji? A co oni myśleli o rządach przyjaciół p. Moszczeńskiej, które tojerowały pospolite świństwa, szantaże i łajdactwa? Tem się p. Moszczeńska nie interesowała. Dopiero teraz jest zgorszona.

—:—

O dochody na rozbudowę dróg.

Min. robót publicznych opracowało projekt ustawy, który przewiduje opodatkowanie wszystkich koni i motorów pociągowych w kraju z tem, by dochód z tego podatku użyty był całkowicie na rozbudowę, przebudowę i remont sieci szosowej w Polsce, podupadającej z roku na rok i znajdującej się obecnie w stanie więcej opłakany. Zgodnie z projektem ustawy płatnicy tego podatku nie byłiby już pociągani do żadnych analogicznych opłat z tytułu innych podatków samorządowych lub państwowych.

Dochód z podatku drogowego wyniósłby wedle przewidywanych objęć około 75 milj. zł., co ośmiokrotnie przewyższa dotychczasowe wydatki państwa i samorządów na inwestycje drogowe i da możliwość o wiele szybszej rozbudowy naszej sieci dróg szosowych, niż to było dotąd.

Projekt będzie w najbliższym czasie wniesiony do Rady ministrów, poczem zostanie skierowany do Sejmu.

Utwór ten, o tendencji pacyfistycznej, zdradza niecodzienne zdolności literackie autora, a wystawiono go summa cum laude. Na koniec odtworzyła scena TUR-a fragment „Róży“ Żeromskiego (Sprawa druga) bardzo udatnie, do czego przyczyniła się reżyserja tow. Labackiego, który w roli Czarowicza wraz z tow.: Węgrzynem i Mannem, w rojach Osta i policmajstra, tworzył świetnie zgrane trio.

Dnia 13. bm. zdarzył się przy ul. Smolki 5, nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padła 5-letnia Dziunia Hut, która pozostawiona bez opieki na ganku spadła z wysokości I-go piętra na kupę kamieni, znajdującą się na podwórzu, doznawszy ciężkich obrażeń na całym cieje, szczególnie zaś na głowie. Zawezwane Pogotowie ratunkowe odwoziło ją do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.

Artur.

